

det ærede Medlem holdt, og den Dom, som han udtalte over den Del af Fattiglovsfor-
slaget, som han kaldte et Appendix til den
egentlige Lov. Hans Foredrag findes i
Rigsdagstidende, Spalte 840—47, for Sam-
lingen 1889—90. Han udtalte, at efter
hans Formening var det næsten en Vanære,
at dette Forslag, at denne Paragraf i den Skif-
kelse, hvori den af Regeringen var sat ind i
Lovforslaget, var kommen ind der, og han udtalte
i varme og gripende Ord sin Interesse for
den fysiske Arbejder og for den Behandling,
han var undergivet, og navnlig den Be-
handling, han nød i sin Alderdom. Jeg
havde den Glæde, at han sluttede sig fuld-
stændig til mine Udtalelser i den Retning,
og han betegnede denne Paragraf, dette
Appendix til Fattiglovgivningen, som ikke
værende værdig til at kaldes en Alderdoms-
forsørgelse, og som noget, der absolut
vilde træde hindrende i Vejen for at faa
en saadan Alderdomsforsørgelse for
gamle og udslidte Arbejdere, som han
ønskede, skulde komme i Stand; han er-
klærede, at det, der forelaa, kunde
aldrig blive andet end en Fattigunderstøttelse.
Det forekommer mig, at han havde faa over-
ordentlig Ret i det, han der sagde, og det
forekommer mig ogsaa, at hans Ord gjorde
et overordentlig dybt Indtryk paa Tingets
Medlemmer, hvad enten de hørte til hans
Meningsfæller eller ikke, da han bad om
Undskyldning, hvis han skulde have bragt for
krasse og stærke Ord, denne Mand, der næsten
aldrig talte saa højt, at man kunde høre ham
i videre Omkreds i Tinget. Jeg havde troet,
at dette Foredrag skulde have sat sit Spor
i Vædringsforslag, der kunde være blevne
et Minde om ham, som nu ikke er her mere.
Jeg veed ikke, om hans Efterfølger i for-
bygget Skikkelse har den samme humane
Tanke, hvoraf denne Mand var inderlig be-
sjælet, jeg vil haabe det. Men efter den Be-
tænkning, som her er afgiven, og efter det
Vædringsforslag, som er stillet til § 64, maa
de, der have givet deres Tilslutning til den
Motivering, der er givet af Forslaget, have
glemt disse Udtalelser, eller ogsaa maa de
ingenfinde have sympatiseret med dem. Thi
Forholdet er blevet det, som han efter min
Mening frygtede for, nemlig at denne Para-
graf vil blive en Hindring for Gennem-
førelsen af en virkelig Alderdomsforsørgelse
for de udslidte og gamle Arbejdere. Man
siger jo nemlig her i Betænkningen — og
det forekom mig, at den ærede Ordfører
sluttede sig nøje til Motiveringen — med
den ærede Formands Tilladelse skal jeg op-
læse det Par Viniér —: „Tidsaanden gør jo
nu Krav til Staten i saa Henseende, og en

billigere og simplere Indretning af en Alder-
domsforsørgelse for den Del af Befolkningen,
der ikke selv er i Stand til at yde Bidrag
til en saadan, kan næppe tænkes, ligesom
den Omstændighed, at Kommunerne selv be-
tale Halvdelen, vil være en Borgen for, at
der ikke vil blive ydet større Understøttelse
end nødvendigt.“ Her have vi alsaar en ren
og klar Udtalelse om, hvad man vil tilstræbe
ved Hjælp af Vædringsforslaget. Man
mener ved dette at have skabt en billig og
henigtsmæssig Forsørgelse for de gamle, ud-
slidte Arbejdere, og man vil sikre sig Gennem-
førelsen af denne Paragraf ved at støtte sig
til det sædvanlige og sige: Vær ikke bange
for denne Understøttelse; thi den vil blive en
Understøttelse, som Kommunerne selv skulde
være med til at bidrage til, og det er en
Garanti for, at Udgiften ikke vil blive for
stor. Ja, det er netop det, det ærede Med-
lem sagde det; idet han talte om, hvad Para-
graften indeholdt, henlede han udtrykkelig
Opmærksomheden derpaa og sagde: Her
tales ikke om andet, end hvad der er admini-
delig Fattighjælp, nemlig det nødtørftige
Underhold paa de gamle Dage. Men hvad
er dette? Ja, det kende vi jo ganske vist
fra Kommunerne, hvad det er, og det
er det, man vil yde de gamle Arbejdere
og kalde en Alderdomsunderstøttelse.
Det forekommer mig som sagt, at han havde
faa overordentlig Ret i sine Betragtninger.
Jeg kan derfor, og Mindretallet kan derfor,
ikke paa nogen Maade give vor Tilslutning
til det Forslag, der er stillet af Flertallet,
og heller ikke paa nogen Maade gaa ind paa
den Motivering, som Flertallet har givet af
dette Vædringsforslag. At det skulde kunne
kaldes en saadan Alderdomsforsørgelse, som
man i en Række af Aar har tænkt paa og
talt om, kan jeg ikke indse. Det ærede Med-
lem, som jeg omtalte, sagde ogsaa: Hvem er
det, som man hyder denne Forsørgelse? Det
er dem, der gennem en Række af Aar have
slidt og slæbt for at bringe Samfundsvel-
standen til det Standpunkt, den nu indtager.
Han sagde udtrykkelig den Gang, at han gav
mig Ret i, at de fysiske Arbejdere i Verden
ere dem, der frembringe de virkelige Værdier,
som andre administrere. Jeg paastaar nu
ikke, at de Kræfter, der administrere disse
Værdier, som Arbejderne frembringe, ere
overflødige, men vi haabe, at disse Sam-
fundsklasser ville erkende, at de, der frem-
bringe Værdierne her i Verden, ere de, som
betinge de andres Eksistens. Embedsmæn-
denes, Regeringsfaktorernes Eksistens er
overhovedet betinget af, at der er noget at
administrere, og dette bliver ikke frembragt
ved deres Virksomhed, men ved de Personers